

Van leerkracht naar leerlinggestuurd onderwijs

Een interventieonderzoek naar leerresultaat in het zwemonderwijs

Leerarrangement “praktijkonderzoek”, Bachelor of Sports & Education, Fontys Sporthogeschool Eindhoven, Nederland
V.J. Boon

Doel

Het is de verantwoordelijkheid van de zwemonderwijzer om zijn lessen zodanig vorm te geven dat de leerlingen effectief kunnen leren (Ebbens & Ettehoven, 2009). Wanneer de zwemonderwijzer de autonomie bevordert, neemt de motivatie van de leerling toe, voelt de leerling zich competent, neemt de vertrouwensband toe en verbeteren de prestaties (Behets, 2011). Uitgaande van het principe van een autonomie-bevorderend onderwijs, is de volgende onderzoeksvraag van toepassing:

Is er een verschil in leerresultaat tussen leerlingen in de leeftijd van 7 – 10 jaar die schoolzwemmen krijgen via directe instructie en leerlingen die een autonomie bevorderende lesinhoud krijgen?

Methode

- ☐ Schoolzwemmen groep 5 en 6 (7-10 jaar)
- ☐ 2 niveaus (A2 en A4)
- ☐ 36 leerlingen (N = 20 niveau A2, N = 16 niveau A4)
- ☐ Directe instructie vs. autonomie-bevorderend onderwijs
- ☐ Observatie a.d.h.v. vorderingslijst met onderdelen uit de basiselementen van het Zwem – ABC.
- ☐ Lessen a.d.h.v. een vooropgesteld lesplan
- ☐ 2 vaste zwemonderwijzers
- ☐ Leerlingen blijven het gehele onderzoek in dezelfde groep

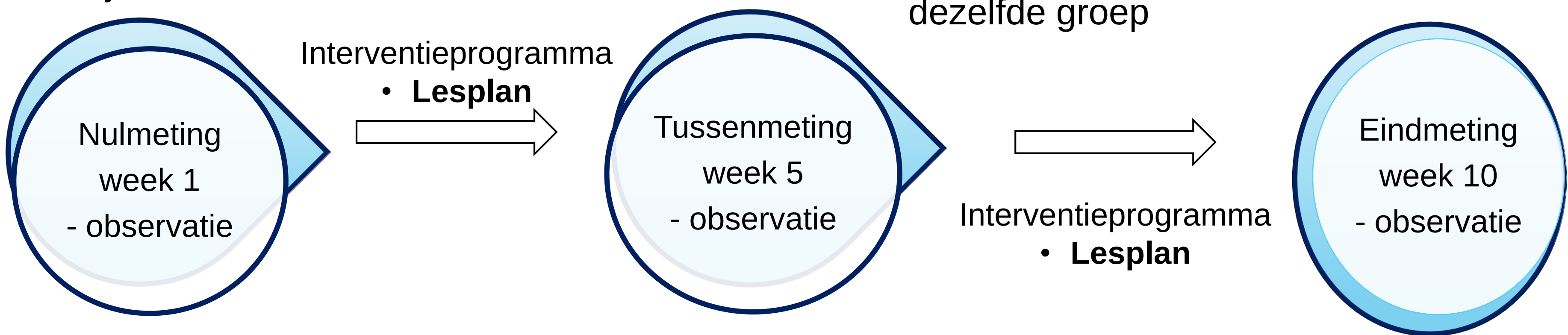

Fig. 1: schematische weergave van het verloop van het onderzoek.

Score:		1 = onvoldoende	2 = matig
		3 = voldoende	4 = goed
A2			
Voetsprong			
Onder mat door zwemmen			
7 sec. drijven op de borst			
BC 5 M			
RC 5 M			
Schoolslag combinatie 10M			
Leerling 1			

Fig. 2: voorbeeld vorderingslijst niveau A2.

Score:		5 = matig	6 = voldoende	7 = goed
A4				
Voetsprong				
3 M onderwater door zeil				
50 M schoolslag				
5 sec uitdrijven op de borst				
5 M borstcrawl				
5 M rugcrawl				
Leerling 1				

Resultaten

A2

	Punten	Leerresultaat in punten t.o.v. Nulmeting	Leerresultaat in % t.o.v. nulmeting (1 punt is 14.29%)	SD
CG				
Nulmeting	2.32			0.87
Tussentijdse meting	2.62	0.30	4%	0.80
Eindmeting	3.02	0.70	10%	0.78
IG				
Nulmeting	2.53			0.70
Tussentijdse meting	3.00	0.47	7%	0.84
Eindmeting	3.60	1.07	15%	1.38

Fig. 3: Resultaten niveau A2

A4

	Punten	Leerresultaat in punten t.o.v. Nulmeting	Leerresultaat in % t.o.v. nulmeting (1 punt is 14.29%)	SD
CG				
Nulmeting	2.29			1.00
Tussentijdse meting	3.59	1.30	19%	1.33
Eindmeting	3.81	1.52	22%	1.55
IG				
Nulmeting	3.07			0.96
Tussentijdse meting	4.11	1.04	15%	1.28
Eindmeting	4.93	1.86	27%	1.59

Fig. 4: Resultaten niveau A4

Discussie, conclusie & aanbeveling

- ☐ De autonomie-bevorderende lesinhoud laat voor beide interventiegroepen (A2 en A4) een hoger leerresultaat zien.
 - Autonomie-bevorderend onderwijs toepassen binnen de zwemles.
- ☐ Dit onderzoek heeft zich beperkt tot een aantal onderdelen van het zwemdiploma A, waardoor een generaliserende uitspraak over het leerresultaat van het gehele A-traject niet mogelijk is. Om validiteit en betrouwbaarheid te vergroten:
 - verlenging van het onderzoek (gehele A-traject)
 - uitbreiding van het onderzoek waarbij alle eindtermen van het A-traject aan bod komen
 - uitbreiding onderzoeksgroep (grootte) inclusief particuliere zwemles.
- ☐ De literatuur beschrijft verschillende factoren welke de leerprocessen en –resultaten beïnvloeden zoals individuele kenmerken, aandacht, cognitie. Deze beïnvloedende factoren zijn niet onderzocht, waardoor het niet duidelijk aantoonbaar is of het verschil komt door de manier van lesgeven.
 - Onderzoek waarbij andere beïnvloedende factoren ook worden gemeten.
- ☐ (bij-)scholing zwemonderwijzers op grond van autonomie bevorderend zwemonderwijs.